

KARLSKRONA LÄKAREFÖRENINGENS 1384:e ORDINARIE SAMMANTRÄDE

Å Sjöofficersmässens lokaler den 26:e september 2013.

1. Ordförande Håkan Klementsson hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat.
2. Föregående mötesprotokoll upplästes tyvärr ej, eftersom det befann sig å villovägar i Polen.
3. Kvällens värd höll ett anförande om ett nytt läkemedel i gruppen perorala antikoagulantia.
4. Kvällens föredrag anfördes av ordförande Klementsson och berörde temat ambulanssjukvård. Anförandet inleddes med frasen ”Tomten kommer tidigt i år”, syftande till tidigareläggandet av ordförandeföreläsningen med anledning av frånfall av annan tilltänkt föreläsare. Huruvida det var ambulansorganisationen eller tomten som årligen färdas cirka 10 000 mil lämnades osagt men ingen tveksamhet rådde iallafall kring det faktum att medarbetaren i ambulansorganisationen synas i årliga kvalitetstester oavsett miltal.

Britten Sir Percival Pott var måhända ambulanssjukvårdens fader. Sir Pott föll 1756 olyckligt från sitt ekipage med häst och vagn och ådrog sig därmed en ful komminut femurfraktur. Sir Pott beordrade då sin betjäningsspersonal att inhandla närmast möjliga dörr och uppå denna frakta honom åter hem. Frakturen splintbehandlades härefter med gott resultat. För formens skull bör det nämnas att Sir Pott var kirurg.

Ambulanssjukvården har militära anor och under till exempel Krimkriget var det ofta militärmusiker som fick som del av sitt uppdrag att transportera sårade från slagfältet. När Europa härjades av koleraepidemi 1860 till 1880 uppstod ambulansbrist. Ur sekreterarens minnesanteckningar kan tydligt utläsas att taxi istället fick betala 5 pund i böter – men hur detta nu sammanhörde med ambulansbrist kan sekreteraren ej helt klart dra sig till minnes. Eventuellt får protokollet justeras framöver. Nåväl. Under 1890-talet förekom cykelambulans dragen av häst. Cykelambulansen hade förutom tillhörande häst även en, framför ambulansen springandes, gosse som utropade frasen ”feber, feber” upprepade gånger.

I modern tid finns både socialstyrelsens ambulansförfattning, dekaler, arbetstidslagstiftning, rädda-hjärnan-larm samt specialistutbildade ambulanssjuksköterskor. Dock finns tydligen inte någon bilfabrikatör med intresse och kunnande tillräckligt för att från grunden framgångsrikt tillverka ett lämpligt ambulansfordon. Istället inköpes lämpliga Volvo V70 vilka sågas av och delas. På mitten alltså! Sedan låter man Herr Nilsson i Laholm förlänga och bygga om fordonen i glasfiber eller om det måhända var kolfiber. Resultatet blir en längre och rymligare konstruktion skraddarsydd för ändamålet. Herr Nilssons ambulansfabrik är unik i Europa. Nybilspris för en ombyggd Volvo-ambulans utan medicinsk extrautrustning uppgår till cirka 1,7 miljoner kronor. Ambulansen får ju tyvärr inte rulla alltför många mil innan den anses uttjänt och den förväntade överlevnaden är därför kort. Var och en kan alltså inse att detta är en i hög grad återkommande kostnad för landstinget och en sannolikt marknadsekonomiskt mycket fördelaktig situation för herr Nilsson. Vad priset för en Volvo-ambulans är efter utrustning med automatisk mekanisk hjärt-lung-räddnings-apparat, elektrokardiogram med fjärravläsningsmöjlighet, bår, syrgas och 36 andra läkemedel vet nog endast landstingsdirektören. Att den automatiska mekaniska hjärt-lung-räddningsapparaten, även kallas Lucas, medför fördelar framkom tydligt eftersom Lucas nu har gjort så kallade ”vansinnestransporter” ett minne blott.

Utöver ambulanser på mark finns även flygambulanser vilket verkar vara en verksamhet som tar allt mer mark. Antalet uppdrag ökar med ca 6-7% per år. På ämnet helikoptertransporter över

landsgränser i strävan efter att uppnå tillgång till neuroradiologisk endovaskulär trombektomikompetens jourtid anförde ordförande Klementsson att det ”inte är så lätt att flyga in i ett NATO-land med helikopter”. I Lund har man löst problemet genom att upphandla danska helikoptrar. För tydlighet skull kan nämnas att den ovan efterfrågade kompetensen alltså finns i Köpenhamn.

Avslutningsvis kan vi konstatera att i vårt moderna samhälle går allting fortare, och många, säkert även herr Nilsson, förväntar sig att bli raskt och effektivt omhändertagna av sjukvården. Helst utan väntetid. Då är det ju tryggt att veta att ambulansfärder ibland går fort – fortare än hastigheten med vilket laboratoriet ger odlings svar. Detta faktum blev en man i 30-års åldern varse under en ambulansfärd till sjukhuset. När han förstod att det skulle dröja flera dagar innan odlings svaren var klara utbrast han ”men då kan jag ju fan va frisk!?”

5. Mötet avslutades.

Vid protokollet

Erik Norén, sekreterare KLF